

ΘΕΑΤΡΟΝ ΚΑΤΕΡΙΝΑΣ: JEAN P. SAR-
TRE: Η ΠΟΡΝΗ ΠΟΥ ΣΕΒΕΤΑΙ.—
JEAN GIRAUDOUX: Ο ΑΠΟΛΛΩΝ
ΤΟΥ ΜΠΕΛΛΑΚ.

Μία δυστυχισμένη πόρνη από κείνες τις περιπλανώμενες, ή Λίζυ Μάκ Καίη, φεύγοντας από τή Νέα Ύόρκη όπου ή ζωή της είχε γίνει άβάσταχτη άπ' τὰ μπλεξίματα μέ τήν άστυνομία κλπ. φτάνει σέ μιὰ πόλι κάτω στό Νότο, όπου τò πρόβλημα τῶν μαύρων και τῶν λευκῶν εἶναι ακόμη τόσο όδυνηρά ζωντανό όσο και στήν εποχή πού γράφηκε ή Καλύβα του Μπάρμπα Θωμά. Στο ἴδιο βαγόνι ταξείδευαν δυό μαῦροι πού τόν ἕναν τους σκότωσε ἕνας από μιὰ παρέα λευκῶν μεθυσμένων πού μπήκαν ξαφνικά στό βαγόνι και ρίχτηκαν τῆς Λίζυ. Ὁ ἄλλος μαῦρος προφτάνει και πηδάει άπ' τò τραίνο λίγο πρὶν φτάσει στό σταθμό. Ἀπ' τή Λίζυ τώρα κρέμεται ή τύχη του. Κι' άπ' αὐτή πάλι κρέμεται ή ζωή του λευκοῦ φονιά πού τυχαίνει νάναι άνεψιός του γερουσιαστή Κλάρκ. Κι' ολόκληρη ή πόλι, δηλ. οἱ 17.000 λευκοί της κάτοικοι, γιατί οἱ εἴκοσι χιλιάδες μαῦροι δέν μετροῦν, μέ τò γερουσιαστή Κλάρκ και τò γυιό του ἐπί κεφαλῆς, ἔξασκοῦν κάθε εἶδους πίεση πάνω στή Λίζυ, για νά

μαρτυρήση ψεύτικα πώς ὁ μαῦρος εἶχε ἀποπειραθεῖ νὰ τὴν βιάσει. Αὐτὴ ἀντέχει καὶ στὶς ἀπειλὲς καὶ στὴν ἔξαγορά, μὰ ἡ γλῶσσα τοῦ γερουσιαστῆ Κλὰρκ πὺ στάζει μέλι ὅπως λέγε, ξυπνώντας τὴν πονεμένη τῆς καρδιά πὺ στὸ βάθος εἶται μιὰ χρυσὴ καρδιά, τὴν καταφέρει ἔτσι μὲ τὸ τίποτα, νὰ προδώσει τὸ μαῦρο, νὰ τὸν παραδώσει στὸ λευκὸ πλῆθος πὺ μένεται καὶ μὲ σκύλλους καὶ ἠλεκτρικὰ φανάρια κι' ὅπλα ψάχνει νὰ τὸν ξετρουπώσει μέσα στὴ νύχτα.

Ἡ Λίζυ ἔχασε τὴ μεγάλη εὐκαιρία τῆς ζωῆς τῆς : Μιὰ στιγμή βρέθηκε αὐτὴ ἡ σκλάβα τῶν κοινωνικῶν θεσμῶν, λεύτερη νὰ διαλέξει τὴ λευτεριά τῆς, καὶ δὲν τὸ μπόρεσε.

Ἔχουμε κι' ἐδῶ τὴν πιὸ ἀτυχισμένη μορφή τῶν ἔργων τοῦ Σάρτρ. Τὸ μακρὸ σφιχτοδεμένο μονόπρακτο μὲ τὸν ὀξὺ νατουραλιστικὸ διάλογο. Κι' ἐδῶ πιά βλέπουμε καθαρὰ πὺς τὸ καινούργιο Γαλλικὸ θέατρο πὺ σήμερα γιὰ τιμὴ τῆς Γαλλίας, εἶναι καὶ πάλι τὸ καινούργιο θέατρο τοῦ κόσμου, καὶ πὺ ἔρχεται σὰν συνέχεια τοῦ ἀντινατουραλιστικοῦ θεάτρου, ξεφεύγει ἀπ' αὐτό. Ἀπέχει πολὺ τόσο ἀπὸ τὸν Μαίτερλιγκ ὅσο καὶ ἀπὸ τὸν Cocteau τὸ θέατρο τοῦ Σάρτρ, χωρὶς νὰ τοὺς ἀπαρνιέται, ἔχει ὅμως βαθειὰ τὶς ρίζες του καὶ στὸ πάντα ζωντανὸ χῶμα τοῦ νατουραλισμοῦ.

Σὰν τὸ ἀντινατουραλιστικὸ καὶ τὸ νατουραλιστικὸ θέατρο νὰ πηγαίνουν νὰ σμίξουν, νὰ χυθοῦν σ' ἓνα ζωντανὸ καλούπι, νὰ χυθοῦν στὴ ζωντανὴ μῆτρα τῆς σκληρῆς πραγματικότητος πὺ βασανίζεται καὶ παλεύει ὀλόγουρά μας.

Μπροστά στην Πόρνη πού Σέβεται, τὸ Βα-
θειῆς εἶναι οἱ Ρίζες, πού ἀνέβασε τόσο ἐξαι-
ρετα, ἐδῶ καὶ λίγο καιρὸ τὸ θέατρο Κοτο-
πούλη, μὲ τὰ κηρύγματά του καὶ τὶς τρεῖς
μακρὲς πράξεις του, μοιάζει σὰν ἀδέξιο
σχεδιάσμα. Τὸ ἀναγνώρισαν κι' οἱ ἴδιοι
οἱ Ἀμερικανοί. Ἀναγνώρισαν δηλαδή πὼς
χρειαζόταν ἓνας δυνατὸς δραματικὸς συγ-
γραφέας, σὰν τὸν Σάρτρ, γιὰ νὰ τοὺς δώσει
αὐτὸ τὸ ἐξυγιαντικὸ, ἠθικὸ μαστίγωμα.

Φαίνεται πὼς τὰ ἔργα μὲ μαύρους ἔχουν
τύχη στὴ χώρα μας, γιὰτι καὶ τὸ ἢ Πόρνη
πού Σέβεται ἐρμηνεύτηκε ἐξαιρετικά.

Θυμᾶμαι ἀκόμη—κι' εἶταν τόσοσ ὁ θαυ-
μασμὸς τῆς μικρῆς κοπέλλας πού ἤμουν πού
δὲν ἄφινε θέση γιὰ κριτικὴ—τῆ Μαρίκα Κο-
τοπούλη στὸ ρόλο τῆς Jodie Thomson, στὴ
Βροχὴ ποῦχε σκηνοθετήσῃ ὁ Σπ. Μελάς. Νύ-
χτες ὀλόκληρες ἀναστάτωνε τὰ ὄνειρά μου
κι' ἀκόμη προβάλλει ὅπως τὴν θέλει ὁ Man-
gham μ' ὅλα τῆς τὰ στολίδια στὴ τελευταία
σκηνὴ τοῦ ἔργου κι' ἡ φωνὴ τῆς ἀντηχεῖ βα-
θειὰ τριχυμισμένη καὶ σπασμένη στ' αὐτιά μου:
γουρούνια!

Μετὰ ἀπ' αὐτήν, ἔρχεται ἡ Λίζυ Μακαίη
τῆς Κας Κατερίνας. Μιὰ Λίζυ πού θὰ τὴν θυ-
μᾶται ἡ Ἑλληνικὴ Σκηνή.

Πλάϊ τῆς στάθηκε πολὺ καλὰ ὁ κ. Τζόγιας.
Μὲ τὸ νευρικό, ὅπως ταίριαζε στὸ ρόλο του,

παίξιμο. Κι' οί ἄλλοι, ὁ Κος Καλλέργης, κι' ὁ Κος Χατζημάρκος ἦταν ὅλοι πολλοὶ καλοί.

Φαινόταν καὶ στή μικρότερη λεπτομέρεια τὸ χέρι τοῦ κ. Κ. Κούν.

Δὲ θὰ μπορούσε ἄραγες αὐτὴ ἡ συνεργασία νὰ πάρει μιὰ μονιμώτερη μορφή καὶ νὰ ἰδεῖ κι' ἡ Ἑλληνικὴ σκηνὴ εὐτυχισμένες μέρες;

* * *

Πρὶν ἀπὸ τὸ ἔργο τοῦ Σάρτρ, δόθηκε τὸ μονόπρακτο τοῦ Ζιρωντοῦ ὁ Ἀπόλλων τοῦ Μπελλάκ. Ἐνα χαριτωμένο σκηνικὸ παιχνίδι, στή δαντελενια ἀνώδυνη γλῶσσα τοῦ συγγραφέα τῆς Ὀντίν. Εἶταν μιὰ χαρὰ, μιὰ πραγματικὴ χαρὰ ν' ἀκούει κανεὶς καὶ νὰ βλέπει τὸν κύριο Γεώργιο Γληνό.

Λένε πὼς στὸ Παρίσι ὁ Louis Jouvet παίζοντας τὸν ἴδιο ρόλο εἶχε μιὰν ἐξαιρετικὴ ἐπιτυχία. Εἶναι μεγάλος ὁ Jouvet καὶ μιὰ σύγκριση ἰδίως ὅταν δὲν τὸν ἔχουμε δεῖ σ' αὐτὸ τὸ ρόλο, θάταν ἄτοπη. Μὰ ὁ Κος Γληνὸς τὸ ξαναλέω ἦταν ἐξαιρετικός. Μαζί του ἡ Δις Ἑλλη Λαμπέτη ἔπαιξε χαριτωμένα.

Ἀγλαΐα Μητροπούλου